

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Γεώργιος Βράνος

Ειδικό Ταμείο Οργάνωσης
Συναυλιών (Ε.Τ.Ο.Σ.) της Κ.Ο.Θ.

Πρόεδρος
Ούβε Μάτσκε
Αντιπρόεδρος
Δημήτριος Χανδράκης
Μέλη
Θεοφάνης Καραγιώργος
Χρίστος Γαλλιαίος
Εύη Δελφινισπούλου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Η Κ.Ο.Θ. επιχορηγείται και εποπτεύεται από το ΥΠ.Π.Ο.Α.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ Κ.Ο.Θ.

Μ. Νιμπί (Γραμματεία), Μ. Παπακωνσταντίνου (Γραμματεία Καλλ. Διεύθυνσης - Εκπαιδευτικά Προγράμματα), Φ. Χατζησίμου (Υλοποίηση Καλλ. Προγραμματισμού), Ν. Κυριακού (Προβολή & Επικοινωνία), Θ. Καραμανίδου (Μουσική Βιβλιοθήκη - Αρχείο), Μ. Αδάμος, Ε. Τερζή (Λογιστήριο), Π. Γιάντσης, Γ. Νιμπής (Φροντιστές), Ε. Παράσχου, Γ. Κοκόλη (Ταμείο)

ΜΟΥΣΙΚΟΙ Κ.Ο.Θ.

Α' Βιολιά (Εξάρχοντες) Σ. Παπάνας, Α. Σουσόμογλου / (Κορ. Α) Γ. Πετρόπουλος, Θ. Πατσαλίδης / (Tutti) Ε. Παπαδημήτρης, Ε. Δελφινόπουλου, Κ. Αρχοντής, Γ. Κανδυλίδης, Γ. Παπά, Μ. Σπανού, Ε. Ταλακούδη, Χ. Λαζαρίδου, Γ. Γαρυφαλλάς, Έ. Λάππας, Σ. Κακάμπουρας / Β' Βιολιά (Κορ. Α) Α. Τζίμα, Α. Παπανικολάου / (Κορ. Β) Α. Τζιαφέρης, Ν. Μπόγκοραντ / (Tutti) Μ. Τοπτσίδης, Θ. Θεοδωρίδης, Δ. Παπαστεργίου, Ι. Both, Ε. Κουζώφ, Π. Μυλαράκη, Ε. Αδαμόπουλος, Μ. Εκλεκτού, Γ. Κουγιουμτζόγλου, Μ. Μιχαηλίδης, Ί. Σελαμαζίδης, Ί. Συμονίδου, Α. Μισυρλή, Ν. Τσανακάς, Ι. Τοπούρια / Βιόλες (Κορ. Α) Ν. Νικολαΐδης, Χ. Σειρά / (Κορ. Β) Α. Πορίχης, Α. Βόλτση / (Tutti) Φ. Πολίκα, Ε. Παραλίκα, Χ. Βλάχος, Κ. Μητροπούλου, Β. Θεοδωρίδου, Δ. Δελφινόπουλος, Ρ. Τερζιάν, Δ. Φωτιάδης, Π. Μεταξάς, Θ. Σουργκούνης / Βιολοντσέλα (Κορ. Α) Β. Σαΐτης, Α. Χανδράκης, Ν. Γκουντιμοβ / (Κορ. Β) Λ. Μανώλα / (Tutti) Β. Δάβαρης, Δ. Πολυζωίδης, Γ. Στέφος, Χ. Γρίμπας, Μ. Ανισέγκου, Δ. Αλεξάνδρου, Ι. Κανάτσου, Ζ. Στέπιτς / Κοντραμπάσα (Κορ. Α) Χ. Χειμαριός / (Κορ. Β) Γ. Χατζής, Η. Σουμελίδης / (Tutti) Ε. Μπουλασίκη, Ε. Παντελίδου, Μ. Σαπουντζής, Γ. Πολυχρονιάδης, / Φλάουτα (Κορ. Α) Ν. Δημόπουλος, Ο. Γκόγκας / (Κορ. Β) Γ. Ανισέγκος, Μ. Χατζή / (Tutti) Ν. Κουκής / Όμποε (Κορ. Α) Δ. Καλπαξίδης, Δ. Κίτσος / (Κορ. Β) Γ. Τσόγιας-Ραζάκος, Π. Κουγιουμτζόγλου / Κλαρινέτα (Κορ. Α) Κ. Παπαδόπουλος, Χ. Γραονίδης / (Κορ. Β) Α. Σταυρίδης / (Tutti) Β. Καρατζίβας / Φαγκότα (Κορ. Α) Γ. Πολίτης / (Κορ. Β) Κ. Βαβάλας, Μ. Πουλιούδη / (Tutti) Μ. Ηλιοπούλου / Κόρνα (Κορ. Α) Τ. Ελευθεριάδης, Τ. Παπαδόπουλος / (Κορ. Β) Β. Βραδέλης, Π. Φειζός / (Tutti) Δ. Δεσποτόπουλος, / Τρομπέτες (Κορ. Α) Σ. Παπαδόπουλος, Γ. Νέτσκας / (Κορ. Β) Γ. Λασκαρίδης / (Tutti) Δ. Κουρατζίνος / Τρομπόνα (Κορ. Α) Φ. Στεφανίδης, Α. Ντώνες / (Κορ. Β) Φ. Δράκος, Γ. Κόκκορας / (Tutti) Ε. Μπαλάς / Τούμπα (Κορ. Β) Π. Γεωργιάδης / Τύμπανα (Κορ. Α) Δ. Βίττης, Β. Αφανάσιεβ / Κρουστά (Κορ. Β) Β. Χουζούρη / (Tutti) Ε. Αγγουριδάκης, Ν. Μιχαηλίδου / Άρπα (Κορ. Α) Κ. Γίμα / Πιάνο (Κορ. Α) Μ. Λιακοπούλου Έφορος Κ.Ο.Θ. Α. Χανδράκης, Βοηθός Εφόρου Λ. Μανώλα

Επιμέλεια εντύπου: Νίκος Κυριακού
Σχεδιασμός: Fast Forward
Εκτύπωση: Visual Advertising

Απαγορεύεται η φωτογράφιση και η βιντεοσκόπηση κατά τη διάρκεια της συναυλίας
Η είσοδος στη συναυλία επιτρέπεται σε παιδιά άνω των έξι ετών

PAUL CHIANG

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

Ο Ταϊβανέζος μάεστρος Paul Chiang έκανε το ντεμπούτο του στις 19 Ιουνίου 2007 στο συναυλιακό χώρο Carnegie Hall της Νέας Υόρκης, διευθύνοντας τη Συμφωνική Ορχήστρα της Νέας Αγγλίας. Έχει διευθύνει μεγάλες ορχήστρες, όπως τη Συμφωνική Ορχήστρα Εθνικής Ραδιοφωνίας της Δανίας, τη Συμφωνική Ορχήστρα της Φρανκφούρτης, τη Staatsphilharmonie Rheinland-Pfalz, την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της Ταϊβάν, την Ορχήστρα Σολιστών Μουσικής Δωματίου της Ταϊπέι κ.α.. Επίσης, την Tanglewood Music Center Orchestra, την Grand Teton Festival Orchestra στις Η.Π.Α., την International Music Festival Orchestra της Ταϊβάν και πολλές άλλες

Ο Paul Chiang έκανε το ντεμπούτο του ως διευθυντής ορχήστρας στην Ελλάδα, διευθύνοντας την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης τον Ιούνιο του 2009. Το Σεπτέμβριο του 2002 προσκλήθηκε να συμμετάσχει στα εγκαίνια του 1ου Διεθνούς Διαγωνισμού "Sir Georg Solti" για διευθυντές ορχήστρας στην Alte Oper Frankfurt, στη Φρανκφούρτη, όπου του απονεμήθηκε το Γ' βραβείο (Α' βραβείο δεν απονεμήθηκε στη συγκεκριμένη διοργάνωση). Το 2002 η Δανέζικη Ραδιοφωνία παρουσίασε ένα ειδικό πρόγραμμα αφιερωμένο στον Paul Chiang και στην ορχήστρα που ο ίδιος ίδρυσε το 1998, τη Philharmonia Moments Musicaux Orchestra.

Με τη Philharmonia Moments Musicaux Orchestra ξεκίνησαν την πρώτη τους περιοδεία στην Ευρώπη, συγκεκριμένα στην Ιταλία και στη Γερμανία, το διάστημα 2007-08. Οι συναυλίες καλύφθηκαν εκτενώς από τον Ιταλικό τύπο στις μεγαλύτερες ιταλικές εφημερίδες.

ΜΙΚΕΛΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

ΒΙΟΛΙ

Ο Μικέλ Μιχαηλίδης γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1983 σε μουσική οικογένεια. Σε ηλικία τριών ετών ξεκίνησε τις σπουδές του στο βιολί με την καθοδήγηση του πατέρα του και καθηγητή βιολιού, Μίκη Μιχαηλίδη. Σε ηλικία δεκαοχτώ ετών πήρε το Δίπλωμα βιολιού με «Άριστα παμπηφεί και Βραβείο εξαιρετικής ερμηνείας» από το Σύγχρονο Ωδείο Θεσσαλονίκης και έπειτα συνέχισε για τις μεταπτυχιακές σπουδές του στη Γερμανία (Hochschule für Musik, Trossingen) με καθηγητές τους F. Agostini και E. Fisher.

Έχει παρακολουθήσει ως ενεργό μέλος πολλά σεμινάρια βιολιού και μουσικής δωματίου στην Ελλάδα και στο εξωτερικό με τους: Λεωνίδα Καβάκο, Στέλιο Καφαντάρη, Χρήστο Πολυζωΐδη, Δημήτρη Πολυζωΐδη, Angel Stankov, Valery Oistrakh, Ara Malikian κ.α. Έχει διακριθεί δύο φορές σε τοπικούς και πανελληνίους διαγωνισμούς βιολιού με Α' βραβείο και άλλες δύο φορές με Β' βραβείο. Κατόπι ακροάσεως επιλέχθηκε να παίξει ως σολίστ το Κοντσέρτο για βιολί του F. Mendelssohn με τη Συμφωνική Ορχήστρα του Tübingen περιοδεύοντας σε Ελλάδα και Γερμανία. Επίσης, επιλέχθηκε να παίξει ως σολίστ ερμηνεύοντας τις Τέσσερις Εποχές του A. Vivaldi με την Ορχήστρα Νέων της Κύπρου σε εκδήλωση προς τιμήν και παρουσία του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, Γ. Κληρίδη. Ακόμη, έχει συμπράξει ως σολίστ με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, Αθηνών και Κύπρου, με την Kammerorchester του Tübingen καθώς και στη Ρουμανία με τη Συμφωνική Ορχήστρα της πόλης Arad ερμηνεύοντας το Κοντσέρτο για βιολί του J. Brahms.

Έχει δώσει πολλά ρεσιτάλ βιολιού και μουσικής δωματίου σε Ελλάδα, Κύπρο, Βουλγαρία, Αυστρία και Γερμανία. Από το 2004 είναι μόνιμο μέλος στα Β' βιολιά της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης. Επίσης, είναι ιδρυτικό μέλος του κουαρτέτου εγχόρδων X-Pause.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791): Εισαγωγή από την όπερα 'Η επείκεια του Τίτου', Κ.621 5'

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791): Κοντσέρτο για βιολί αρ.3 σε σολ μείζονα, Κ.216 27'

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791): Συμφωνία αρ. 41 σε ντο μείζονα, Κ.551 40'

MOZART

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΜΟΤΣΑΡΤ: 260 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ

Η Κ.Ο.Θ. τιμά τα 260 χρόνια από τη γέννηση του Γιοχάνες Χρυσόστομους Βολφγκάνγκους Θεόφιλος Μότσαρτ, με τρία υπέροχα έργα που αποτυπώνουν ένα μέρος του αστείρευτου πλούτου της γραφής του 'αγαπημένου του Θεού', όπως μεταφράζεται ελεύθερα το λατινικό Αμαντέους, που πήρε τη θέση του Θεόφιλου και μαζί με το Βόλφγκανγκ έμεινε στην ιστορία, αν και ο ίδιος ο Μότσαρτ δεν το χρησιμοποιούσε σχεδόν ποτέ και τις ελάχιστες φορές που το έκανε ήταν μόνο χάριν αστεϊσμού.

Για τον Μότσαρτ έχουν ειπωθεί και γραφεί σχεδόν τα πάντα, στην προσπάθεια να εξηγηθεί η σπάνια μεγαλοφυΐα του. Το αστείρευτο μουσικό του ταλέντο, η απόλυτη ορθότητα του αυτιού του και η εκπληκτική μνήμη του, σε συνδυασμό με μία σπάνια λεπτότητα αισθημάτων δημιούργησαν τη μουσική που «ξεπερνά τη γνώση», όπως έχει εύστοχα σημειωθεί.

Τα επιτεύγματά του πέρασαν στο χώρο του μύθου και με το πέρασμα των χρόνων είναι δύσκολο να ξεχωρίσουν οι υπερβολές από την πραγματικότητα. Γεγονός όμως είναι πως σε ηλικία 4 ετών έμαθε να παίζει κλαβικόμπαλο, υπήρξε αυτοδίδακτος βιολονίστας στα 5 του και στην ίδια ηλικία ξεκίνησε και να συνθέτει μικρά κομμάτια. Είχε την ικανότητα να αποστηθίζει κάθε είδους σύνθεση με χαρακτηριστική ευκολία, ενώ αξιοσημείωτη ήταν η ικανότητά του να αυτοσχεδιάζει πάνω σε ένα μουσικό θέμα χωρίς προετοιμασία.

Χρίστηκε 'Ιππότης της Χρυσής Περικνημίδας' από

τον Πάπα σε ηλικία 12 ετών όταν κατέγραψε από μνήμης το *Miserere* του Allegri, το χορωδιακό μέρος του οποίου απαγορευόταν να αντιγραφεί σε παρτιτούρα και να παιχτεί έξω από την Καπέλα Σιξτίνα από το 1638. Οι 32 χορωδοί του Βατικανού, αφού μάθαιναν απ' έξω μετά από μήνες ο καθένας το δικό του μέρος, το μετέδιδαν προφορικά στους διαδόχους τους. Ο 12χρονος Μότσαρτ μόλις το άκουσε πήγε στο δωμάτιό του και σε λίγο επέδειξε με αφοπλιστική απλότητα την παρτιτούρα στον εντυπωσιασμένο Ποντίφικα.

Σε 36 μόλις χρόνια ζωής πρόλαβε και έγραψε περισσότερα από 600 συνθετικά έργα και τελειοποίησε την τέχνη της κλασικής σύνθεσης σε όλα τα είδη της. Τα έργα του όρισαν την εξέλιξη της μουσικής με την καθαρότητα και την περιεκτικότητά τους, σε συνδυασμό με την καλλιέργεια ιδεών συναισθηματικής πληρότητας, ενώ ο οικουμενικός χαρακτήρας της μουσικής του παραμένει ανυπέβλητος.

Πέθανε πάμφτωχος και εξαντλημένος από τις κακουχίες και τις αρρώστιες. Η ακριβής αιτία του θανάτου του παραμένει άγνωστη ως και σήμερα, γεγονός που έχει οδηγήσει σε διάφορες θεωρίες. Οι πιθανότερες εκδοχές είναι ότι προσβλήθηκε από ρευματικό πυρετό ή ότι έπασχε από χρόνια νεφρίτιδα. Θάφτηκε σε ομαδικό τάφο χωρίς τιμές, με πέντε μόλις άτομα να τον συνοδεύουν στη τελευταία του κατοικία.

Νίκος Κυριακού

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756-1791)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΠΕΡΑ 'Η ΕΠΙΕΙΚΕΙΑ ΤΟΥ ΤΙΤΟΥ', Κ.621

Τον τελευταίο χρόνο της ζωής του, ο Μότσαρτ έλαβε μία παραγγελία από τον ιμπρεσάριο Domenico Guardasoni να γράψει μία 'όπερα σέρια', ένα είδος ναπολιτάνικης όπερας που άνθησε την εποχή του μπαρόκ και αναφερόταν στην ευγενή και σοβαρή εκδοχή της όπερας, με λιμπρέτο γραμμένο συνήθως από φτασμένους ποιητές, σε αντίθεση με την κωμική 'όπερα μπουφά' που παιζόταν στα διαλείμματα της 'σέρια'. Ο Μότσαρτ συνέθεσε την όπερα 'Η επείκεια του Τίτου' χρησιμοποιώντας όλα τα στοιχεία ενός είδους που βρισκόταν σε παρακμή και κατάφερε να το αναβιώσει μέσα σε ένα πλαίσιο μεγαλοπρεπούς κλασικισμού. Το λιμπρέτο ήταν γραμμένο από τον Pietro Metastasio μισό αιώνα πριν και βασιζόταν σε γαλλικά δραματουργικά πρότυπα. Περίπου 70 συνθέτες πριν από τον Μότσαρτ μελοποίησαν το συγκεκριμένο λιμπρέτο και παρόλο που πραγματεύονταν έναν αυτοκράτορα μεγαλόψυχο και ευεργέτη, θέμα δημοφιλές και τυπικό της εποχής μπαρόκ, κανείς δεν κατάφερε κάτι αξιοσημείωτο. Ο Μότσαρτ αντίθετα έδωσε μία νέα πνοή στην opera seria, με όπλο την απλότητα, τη διαφάνεια και την αυτοσυντήρηση, δημιουργώντας κάτι πρωτοποριακό σύμφωνα με τους ειδικούς. Τρεις μόλις μήνες μετά την πρεμιέρα ο μεγαλοφυής συνθέτης απεβίωσε.

ΚΟΝΤΣΕΡΤΟ ΓΙΑ ΒΙΟΛΙ ΑΡ.3 ΣΕ ΣΟΛ ΜΕΙΖΟΝΑ, Κ.216

I. Allegro II. Adagio III. Rondeau: Allegro

Το 3ο κοντσέρτο για βιολί σε σολ μείζονα του Μότσαρτ είναι ένα από τα πλέον δημοφιλή κοντσέρτα για βιολί του ρεπερτορίου. Παρότι το συνέθεσε σε ηλικία μόλις 19 ετών, το έργο αποτελεί ένα απaráμιλλο (ακόμη και για τον ίδιο) αριστούργημα του είδους, με όπλο την απλότητα και τη γλυκύτητά του. Εξελίσσεται σε μία πολύχρωμη ατμόσφαιρα που αναδεικνύει όλο το μελωδικό πλούτο του συνθέτη, ενώ οι εναλλαγές ρυθμού είναι συνεχείς και, όπως σε όλα τα κοντσέρτα του, οι διάλογοι του σολίστα με την ορχήστρα γίνονται με δραματικό και έντονο τρόπο. Το πρώτο μέρος έχει τη φόρμα σονάτας και χαρακτηρίζεται από μία γοητευτική ευδαιμονία, μέχρι που, ξαφνικά, η ορχήστρα δίνει στον πρωταγωνιστή ένα δυστυχισμένο ρόλο και αυτός ξεσπάει σε σπαρτακτικούς λυγμούς. Το δεύτερο μέρος αποτελεί ένα από τα πιο μελωδικά αργά μέρη που έχουν γραφεί για βιολί και σύμφωνα με την έκφραση του κορυφαίου μουσικολόγου Α.Α-

ϊντάν' είναι ένα adagio που έπεσε από τον ουρανό'. Στο φινάλε ο Μότσαρτ εκπλήσσει με μία ασυνήθιστη εκτροπή στο ροντό, την επιχή μάλιστα που αυτό έφτανε στο απόγειο της δόξας του, οδηγώντας τον βιολονίστα σε μία έκρηξη ευθυμίας. Το έργο κλείνει με τα πνευστά να έχουν τον τελευταίο λόγο και τον Μότσαρτ να αποδεικνύει έτσι για ακόμη μία φορά το απρόβλεπτο του χαρακτήρα του.

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΡ. 41 ΣΕ ΝΤΟ ΜΕΙΖΟΝΑ, Κ.551

I. Allegro vivace II. Andante cantabile III. Menuetto: Allegretto IV. Molto allegro

Η 41η Συμφωνία σε ντο μείζονα του Μότσαρτ, ή όπως ονομάστηκε αργότερα, για διαφημιστικούς κυρίως λόγους, 'Συμφωνία του Διός', είναι η τελευταία του κορυφαίου συνθέτη και η πιο επιβλητική. Πολλοί μουσικολόγοι υποστηρίζουν πως πρόκειται για το φινάλε μίας τριλογίας που περιλαμβάνει και τις δύο προηγούμενες συμφωνίες του, εξαιτίας του γεγονότος πως συνέθεσε μέσα σε έξι εβδομάδες και τις τρεις και κυρίως επειδή η συγκεκριμένη δεν έχει εισαγωγή, αλλά έχει ένα ιδιαίτερο μεγάλο φινάλε. Σε κάθε περίπτωση πρόκειται για ένα έργο-σταθμό στην ιστορία της μουσικής. Το πρώτο μέρος σε μορφή σονάτας εισβάλλει με ένα αυτοκρατορικό άνοιγμα, το οποίο χρησιμοποιεί ο Μότσαρτ ειρωνικά για να καταδικάσει τις αυστρουτουρκικές εχθροπραξίες και το κάνει ιδιοφυώς με μία γλυκιά και τρυφερή μελωδία που ακολουθεί ως αντιπαροβολή στην επίδειξη του ανοίγματος και στη συνέχεια με μία αυθάδη παρεμβολή των βιολιών. Στο δεύτερο μέρος κυριαρχεί αρχικά μία μελαγχολική διάθεση που δίνει τη θέση της σε έναν ανήσυχο και παραγμένο κόσμο, μέχρι να αποκτηθεί η αναγκαία σοφία που πλημμυρίζει την αρχική μελωδία πριν καταλήξει ειρηνικά. Το τρίτο μέρος παραπέμπει σε έναν επίσημο χορό μέσα στα αυτοκρατορικά σαλόνια και χαρακτηρίζεται από ηχηρές και έντονες συγχροδίες, για να φτάσουμε στο ανυπέβλητο φινάλε που ξεχειλίζει από μεγαλείο και ενθουσιασμό. Η κυρίαρχη μελωδία με τις 4 νότες (μοτίβο που έχει τις ρίζες του στο λατινικό ύμνο του Θωμά Ακινάτη για το Corpus Domini) επαναλαμβάνεται διαδοχικά από διαφορετικές ομάδες οργάνων και το έργο ολοκληρώνεται με μία πανδαισία που δημιουργεί η συνεργασία χάλκινων και τυμπάνων. Η προσεχτική μελέτη του έργου αποκαλύπτει το σκοπό του συνθέτη να δημιουργήσει ένα παλίμψηστο για την ιστορία της μουσικής και ίσως μία προσπαθεια να εξακριβώσει πόσες διαφορετικές εκφραστικές και συνθετικές αντιθέσεις μπορεί να χωρέσουν μέσα σε μία μόνο συμφωνία.